

Nr 286.

Av herr **Linderot**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till prisrabattering å vissa livsmedel.

Det i propositionen framlagda förslaget kommer säkerligen att väcka beviskelse hos det stora flertalet av de av prisrabatteringen berörda familjeförsörjarna och husmödrarna. Visserligen föreslås höjning av rabatterna å mjölk och matfett — för mjölken från 10 till 15 öre per liter och för matfett från 1 krona och 50 öre till 2 kronor per kg. — vilket givetvis är att hälsa med tillfredsställelse, ehuru vi anse, att dessa höjningar framför allt med hänsyn till de barnrika familjerna bort vara större. Detta hade varit så mycket mera berättigat som kostnaderna för rabatteringen enligt förslaget komma att minskas genom att ett minskat antal personer skall komma i åtnjutande av förmånen. Mera anmärkningsvärt är emellertid, att Kungl. Maj:t, trots förslag därom från livsmedelskommissionen, närings-sakkunniga och befolkningsutredningen, icke gått med på en utvidgning av rabatterings-systemet till att omfatta andra viktiga födoämnen, såsom kött och fläsk samt kött-konserver.

Såsom motivering härtill anför statsrådet och chefen för folkhushållnings-departementet: »Vad den föreslagna kött-rabatten angår förfaller det som om denna vore mindre påkallad under en period, då ransonerna äro så beskurna som för närvarande. Därtill kommer att de ökade besvär, som genomförandet av ytterligare livsmedelsrabatt medför för handeln, icke kunna fränkännas betydelse vid bedömandet av detta spörsmål.»

Det är inte utan en viss förvåning man finner, att Kungl. Maj:t på grundval av en så svag motivering avvisar en så välmotiverad och för de små hemmens ekonomi så betydelsefull åtgärd som kött-rabattering. Det förhållandet, att kött-ransonerna äro beskurna, kan inte utgöra skäl för att vägra rabattering. Priserna på köttvaror äro dock så uppskruvade, att de lämna rum för en rabattering, som skulle tillföra de små hemmen ett lika gott ekonomiskt tillskott som exempelvis rabattering å matfett. Om Kungl. Maj:t emellertid utgår ifrån att en rabattering av berörd orsak är skäligen meningslös, så borde konsekvensen ha bjudit, att ett förslag framlagts om rabattering av de oundgängligen nödvändiga ersättningsvarorna för kött och fläsk, nämligen fisk och fiskvaror. Då detta inte skett, vill det synas som om motiveringens andra del, nämligen att en utökning av rabatterings-systemet skulle orsaka ökade besvärligheter för handeln, spelat huvudrollen vid avgörandet.

Detta gör knappast saken bättre. Vi bestrida inte, att en utökning av rabatteringen till att omfatta flera varuslag möjligen kan åsamka handeln ökat besvär. Men vi kunna inte inse, att denna synpunkt bör få tjäna som motivering för avvisandet av högst nödvändiga åtgärder i folkförsörjningens intresse. Svårigheterna kunna nämligen i intet avseende anses oövervinnliga, och det förvånar oss att Kooperativa Förbundet, vars huvudsakliga uppgift är att vara de små hemmen till tjänst, tillhör dem som vänt sig mot en rabattering av köttvarorna under åberopande av de ökade besvärigheterna för handeln.

Vi anse sålunda, att skälen för Kungl. Maj:ts ståndpunkt i detta fall sakna hållbar grund och att prisrabatteringen därför bör utvidgas till att omfatta även kött och fläsk samt konserver av dessa varor. Då emellertid knappheten på dessa livsmedel är stor och tenderar till att bli ännu större, anse vi, att jämväl fisk och fiskvaror böra rabatteras. En prisrabattering å dessa livsmedel i ungefär samma omfattning som nu gäller för matfett skulle betyda ett gott tillskott i möjligheterna för de små hemmen att klara sina ofta mycket svåra näringsförhållanden.

Med hänvisning till vad jag här anfört får jag i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 338 hemställa, att riksdagen måtte besluta

att till prisrabattering å vissa livsmedel för budgetåret 1942/43 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av kr. 158.000.000;

att prisrabatteringen jämväl skall omfatta kött- och fläskvaror och fastställas till 2 kr. per 1.000 poäng; samt

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller, att Kungl. Maj:t skyndsamt måtte till riksdagen inkomma med förslag till prisrabattering å fisk och fiskvaror.

Stockholm i juni 1942.

Sven Linderot.